

Fenologi

Av: Elvira Engfeldt och Emma Pjanic.

Inledning:

Fenologi är någonting som beskriver återkommande händelser i naturen. Man kollar vilken tid på året (datum) som en händelse inträffar. Det kan både vara när en blomma blomstrar, eller också när trädens blad börjar ändra färg till gult och rött. Alltså första vårtecknet och första hösttecknet. Dessa mätningar gör man för att sedan kunna jämföra. Man vill kunna se skillnader genom åren. Kunna jämföra och se hur klimatet har ändrats. Se om t.ex. blommornas blomstring har ändrats, vilket det också i många fall har gjort. Med den globala uppvärmningen som sker just nu är det många blommors blomstrings-mönster som ändras.

I natur kalendern samlar man in statistik runt om i landet genom åren för att kunna dra slutsatser om hur exempelvis olika växter påverkas av dagens klimatförändringar eller hur blomningen har förändrats genom åren.

Undersökning:

Snödroppens tidsmönster genom åren.

Plats:	2010	2015	2020
Lund	14 februari	16 februari	16 januari
Göteborg	17 mars	20 februari	14 januari
Stockholm	27 februari	24 februari	27 januari
Sundsvall	10 mars	7 februari	Inte blommat än

Resultatet:

Resultatet av av undersökningen blev att i stort sett hela landet har snödroppens blomning förflyttats till tidigare på året, redan i januari.

Växter som blommar i botaniska trädgården v.7 2020

Snödroppe:

Snödroppen är en av de tidigaste vårblommorna, och kan därför ses som ett tecken att våren är på väg. Egentligen ska den blomma från februari till april, men som man kan se på tabellen ovan har den blommat redan i januari detta året (2020). Det är en liten blomma vars blad inte blir mer än fem till sju millimeter breda. Blomstängeln blir knappt två decimeter hög, och på toppen av den hänger den lilla vita blomman.

Vintergäck:

Vintergäcken är oftast en av de allra först vårblommorna som blommar. Vintergäcken kan redan synas under sen vinter runt februari. Blomman har en knölig och avlång jordstam och en kort upprätt stjälk. Själva blomman sitter ensam på toppen av stjälken. Blomman är omringad av en grön krans bestående av tre flikiga stjälkblad. Blomman har sex gula kronbladslika yttre hylleblad, de inre hyllebladen är omvandlade till rörliga nektarier.

Krokus:

Det är en liten lökväxt som, precis som snödroppar och vintergäck, kommer fram på våren. Den tillhör familjen irisväxter. Den finns i många olika färger t.ex. blå, lila och vitt. Det är av krokusblomman som man får saffran.

Hur klimatet påverkar blommorna och växterna:

Förutom i Lund verkar blomningen redan vara igång tidigare än vanligt, men antalet observationer är inte tillräckligt många för att kunna dra en säkrare slutsats. Man kan ändå se tydliga tecken på att klimatförändringarna påverkar blommorna och växternas blomning. Så som människan lever och tar hand om naturen idag är inte hållbart. Vårt osunda sätt att leva på leder till den globala uppvärmningen, och man kan redan nu märka av konsekvenserna. Den globala uppvärmningen leder till att jordens klimat och växtlighet kommer att ändras. Hela jorden håller långsamt på att värmas upp vilket leder till att t.ex. Sverige inte alls kommer att se ut som det gör idag. Sveriges fyra tydliga årstider kommer med tiden att försvinna. Med det varma klimatet kommer det inte vara lika tydligt om det är vår, vinter eller höst, och somrarna kommer att vara extremt varma. Detta kommer att förvirra blommorna och växterna. Med otydliga årstider kommer växterna inte riktigt veta när de ska blomma vilket kommer att skapa obalans mellan växterna i naturen. Ett exempel är tabellen ovan som visar hur snödroppens blomning har förändrats genom åren. Den har blivit förvirrad över den ökande värmen. Detta händer inte bara snödroppen utan andra blommor och växter också. Blommor som t.ex. Vintergäck, snödroppar och krokus kommer inte att trivas i det förändrade klimatet i Sverige. De kommer till och med kanske att dö ut tillsammans med många andra växter i Sverige.